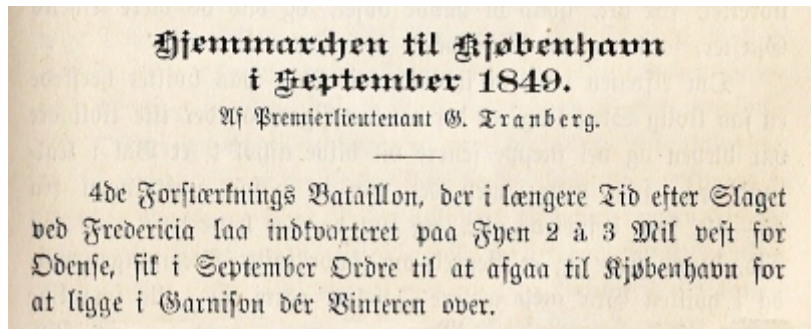

Hjemmarchen til Kjøbenhavn i September 1849

Af

Premierlieutenant G. Tranberg

Artikel fra "Danebrog, Ugeblad for Hær og Flaade"

Nummer 17, lørdag den 27. Januar 1883

Siderne 261-262-263-264-265-266

----- 0000000 -----

Artiklens forfatter [Georg Carl Ferdinand Tranberg](#) (1827-1905)
var også med i den næste krig, krigen i 1864,
og deltog i Slaget ved Dybbøl hvor han blev såret i armen.

4de Forstærknings Bataillon, der i længere Tid efter Slaget ved Fredericia laa indkvarteret paa Fyen 2 a 3 Mil vest for Odense, fik i September Ordre til at afgaa til Kjøbenhavn for at ligge i Garnison dér Vinteren over.

Efterat have naaet Nyborg, der havde alt forberedt til at modtage det dér hjemmehørende Jægerkorps, indskibedes vi til Kallundborg.

Søen er jo ikke Landsoldatens Element, saa Glæden var stor over, at Vejret var stille og Søen rolig. Efter 3 Timers Sejlads forkyndes det os, at Kallundborg var i Sigte, og at Danebrog vajede overalt. Da Dampskibet lagde til ved Skibsbroen, modtoges vi med rungende Hurraraab og en Jubel, som dybt rørte os. Skibsbroen og de tilstødende Gader bølgede af festligklædte Mænd og Kvinder; en Mængde af Egnens Beboere vare komne til Byen for at modtage de hjemvendende Krigere, og da mange af vore Soldater vare fra nævnte Egn, var Glæden over Gjensynet efter saa langt en Adskillelse naturligvis stor. Soldaterne og Befolkningen blandede sig imellem hinanden, og vor Bataillonsschef, Major Tuxen, var godhjærtet nok til ikke at gribe forstyrrende ind.

Omfavnelser og Kjærtegn saaes overalt, og det var intet Under; thi her mødtes Forældre med deres Sønner, Hustruer med deres Mænd, Brud med sin Brudgom, mødtes for første Gang med disse "der sejerrig havde været med til at tugte Oprørerne".

Efter ½ Times Forløb lød Kommandoen: "Former Bataillon!" paa hvilken enhver maatte indtage sin Plads i Geledet, og med Sektionsfront marcherede vi nu ind i Byen. Ved Enden af den første Gade var oprejst en Æresport, ved hvilken vi modtages af hvidklædte Damer, som tilkastede os Blomster og Buketter. Da vi naaede Torvet og havde gjort Holdt, bød, saavidt jeg mindes, en Læge os velkommen, takkede os for, hvad vi havde udrettet, for alt, hvad vi havde døjet, og bad os være Byens Gjæster, saa længe vi bleve dér.

Om Aftenen var vi indbudne til Bal, paa hvilket herskede en saa livlig Stemning, at det vel kan siges, at der ikke tidligere var bleven og vel næppe senere vil blive afholdt et Bal i Kalundborg, som dette; men det var jo ogsaa Luftningen fra 48-49, som besjælede alle, og kun de, der havde levet paa denne Tid, kunne gjøre sig et Begreb om, hvor løftet Stemningen var, og i hvilken Grad alle ædlere Følelser rørte sig; alle smaalige og egoistiske Træk, som ellers træde frem i det daglige Liv, bleve paa den Tid holdt nede. Det var en Fest, der fejredes for Landets Sønner, som vare vendte hjem efter Kamp og Sejer.

Ballet fortsattes lige til Daggry, og da Afmarchen var bestemt til Kl. 6 om Morgen, forlod vi Balsalen for straks at træde ind i Geledet. Ved Marchen gjennem Byen tilvinkedes os det sidste venlige Levvel.

Vi skrede nu rask frem ad vejen til Holbæk. I den første Landsby vi naaede var rejst en Æresport; Blomster tilkastedes os, Føde og Drikkevarer bleve uddelte, og en af Byens Mænd tolkede i hjærtelige Ord deres Taknemmelighed mod os. Lignende festlige Modtagelse gjentoges ved hver en By, vi marcherede igjennem, men da Marchen just ikke fremmedes herved, naaede vi først sent paa Eftermiddagen vore Kvarterer midt imellem Kallundborg og Holbæk. Næste Morgen tidlig kjørte Beboerne Bataillon til den Kro, hvori den skulde samles. Da vi ankom dér, traf vi Egnens Befolkning samlet og bleve indbudne til Frokost. Vi nød Maaltidet i det fri ved et velforsynet Bord; Skaaler udbragtes, Taler holdtes, og da Maaltidet var endt, toge vi Afsked med vore Gjæstfri Værter og fortsatte Marchen. Det forsømte skulde nu oprettes; i Ilmarch gik det fremad, men snart bleve vi atter standsede, idet en Del Damer, der mødte til vogns, bad om Tilladelse til at uddele Frugt, Blomster og Buketter. Bataillonsschefen kunde imidlertid ikke godt indlade sig paa et længere Ophold, og vi foreslog derfor Damerne at marchere videre med os, hvilket de ogsaa beredvilligt gik ind paa, og Arm i Arm med dem gik det fremad mod Holbæk, hvor vi skulde have en Dags Rast. I Havnen var Skibene smykkede med Flag, fra Husene vajede Danebrog, og heller ikke her manglede Æresporte. Ved Byens Port modtog en Deputation os.

Officererne bleve indbudne til en Skovtur til Løvenborg, og da vi havde naaet det stolte

Herresæde, kom vore elskværdige Værter Madkurve frem, Taler holdtes, Bægrene tømtes, og fra de mægtige Bøge gav de kjære, gamle Fædrelandssange Gjenlyd. Med Fakler i Spidsen drog Toget nu paa Vandring i Slottets Have og Skov. Som ved et Trylleslag oplystes med ét den gamle, røde Borg, et Lyshav straaede os uventet i Møde, og da vi naaede op til Slottet, traadte Baronen frem paa Trappen og tolkede i varme Ord sine Følelser for den Danske Soldat. Vi afsang derpaa nogle Sange, og efter at Chefen havde takket for den Overraskelse, der var beredt os, droge vi tilbage til Gartnerboligen, hvor Vognene ventede os, og vi naaede ud paa Aftenen tilbage til Holbæk.

Klokken 7 næste Morgen afmarcherede vi til Roskilde, ledsagede af mange af Holbæks Herrer og Damer, som først forlod os efter en Mils Vandring. Ved den sidste Kro udenfor Roskilde bleve vi modtagne og beværtede af Egnens Beboere. Tiden var imidlertid knap tildelt, saaledes at vi i en Fart maatte tage til os af de mange gode Sager; dog ogsaa her holdtes Taler og udbragtes Skaaler; men afsted maatte vi, og da vi havde sagt hinanden et hjærteligt Levvel, droge vi videre til Roskilde og ankom dertil henimod Aften. I Roskilde kunde begejstringen ikke vedblivende ytre sig paa en saa iøjnefaldende Maade, som Tilfældet havde været overalt paa vor March fra Kallundborg til Roskilde; sidstnævnte Route havde nemlig kun to Batailloner passeret, hvorimod Roskilde hver Dag en hel Uge igjennem havde modtaget hjemvendende Afdelinger.

Indmarchen i Kjøbenhavn.

Ved Valby stege vi ud af Banetoget og Marcherede derfra til Nørrefælled. Overalt, hvor vi kom frem, vajede Danebrog; alle vare festlig klædte; man ikke alene rakte os Blomster og Buketter, "man strøede ligefrem Blomster paa vor Vej". Før vi naaede Fælleden, var vi bekransede fra Isse til Fod, saaledes at vi mere lignede vandrende Blomsterbuketter end Feltsoldater. Paa Fælleden gjordes Holdt, Geværerne sattes i Pyramider, og Slægt og Venner fra Byen indfandt sig med fyldte Kurve; men netop som vi havde faaet vor Hunger og Tørst stillet og havde faaet Piberne frem, kom der pludselig Røre iblandt os. General Schleppegrell, som kommanderede Tropperne, der skulde marchere forbi Hans Majestæt Kongen, ankom, Kommandoordet "Træd an!" lød, og da han havde overtaget Kommandoen, beordredes Blomsterne fjærnedes; han ønskede kun at kommandere Soldater. Lidt efter kom Kongen med Følge, og med Halvkompanifront og skuldret Gevær defilerede vi forbi Kongen. Vi marcherede derpå over Nørrebro ad Farimagsvvej til Vesterbro, og jo mere vi nærmede os denne, desto tættere blev Folkeskaren. Volden bølgede af Mennesker; kun langsomt skrede vi frem og maatte ofte standse. Da vi omsider naaede ind gjennem Vesterport, mødte os et Skue, som min Pen ikke mægter at skildre. Alle Døre, Vinduer, Altaner, ja de mest utænkelige Steder vare fyldte med festlig klædte Mænd og Kvinder, som uafsladelig jublede os i Møde og tilkastede os Blomster og Kranse. Vejen gik gjennem Frederiksberggade, Vimmelskaftet, Østergade, Kongens Nytorv, Gothersgade til Rosenborg Have, men kun langsomt banede vi os vej gjennem den store Menneskemasse, der overalt fyldte de blomster og flagsmykkede Gader, og da vi endelig efter tre Timers Forløb naaede Kongens Nytorv, var hele Soldatetoget, Officerer og Mandskab, Heste og Vaaben. Formentlig skjult af Blomster. Størst var dog Trængslen ved Indgangen til Rosenborg Have; for mit Vedkommende naaede jeg derind uden at berøre Jorden med Fødderne. Rundt om i Haven stod dækkede Borde til Mandskabet, hvert Bord med Plads til en Deling; Geværerne sattes i Pyramider, og Jenserne, der skulde opvartes af festlig klædte Damer, bænkedes i en Fart og toge til sig af Retterne. I det Telt, der var rejst midt i Haven for Officererne, modtog Hans Majestæt os, underholdt sig med sine hjemvendte Krigere og drak et Glas med os. Til Afsked bragtes ham et rungende Hurra, der forplantede sig ud til Mandskabet.

Vi gik derpaa til Bords, men jeg skal dog ikke opholde mig ved de mange Skaaler, som her udbragtes, eller de mange Taler, som holdtes, men kun berøre, at Damerne ved hin Lejlighed ogsaa toge Ordet. At der ikke blev sparet paa Vinen er en Selvfølge, og at den lod mer end én bide i Græsset, kan ikke nægtes.

Da vi omsider skulde til Ro efter de bevægede Timer, var den Mand, som havde Officerernes Kvarterbilletter i Forvaring, uheldigvis blandt de Savnede. Naa, derved var intet at gjøre, og Arm i Arm med en Kammerat vandrede jeg nu om i Byen for at finde Husly for Natten. Det var imidlertid

ingen let Sag, thi alle Hoteller vare overfyldte med Rejsende, der vare komne herind for at overvære Indtoget. Da vi kom ud fra et Hotel, hvor ogsaa alt var optaget, kom imidlertid en Herre hen til os og sagde, at han havde lagt Mærke til vor forgjæves Vandring efter Kvarter og med Glæde vilde tage imod os i sit eget Hjem. Vi fulgte da hjem med den brave, gjæstfri Mand, Bager Velding, og fandt saaledes midt om Natten et gjæstfrit og hyggeligt Hjem, hvor jeg senere tilbragte mange glade Timer.

Ja tilvisse saaledes var Stemningen i 1848-49.

----- 0000000 -----